

Odňatie pôdy z poľnohospodárskej pôdy spôsobuje komplikácie výrobcom OZE

Výrobcovia elektriny z obnoviteľných zdrojov energie sa musia potýkať s ďalším problémom, ak chcú čerpať podporu za vyrobenú elektrinu. Je ním získanie rozhodnutia o odňatí pôdy z poľnohospodárskej pôdy.

Strata platnosti rozhodnutia

V rokoch 2010 – 2012 sa vo veľkom začali stavať fotovoltaické elektrárne na pôde, ktorá predstavovala ornú pôdu, prípadne inú pôdu, ktorá podliehala ochrane zákona o ochrane pôdy¹. Na to, aby bolo možné na takejto pôde projekty realizovať, bolo potrebné získať rozhodnutie o odňatí pôdy z poľnohospodárskej pôdy. Tieto rozhodnutia sa zväčša udeľovali na dobu určitú, a to na obdobie 10 rokov, na základe čoho v minulom roku začali dané rozhodnutia postupne strácať platnosť.

V nadväznosti na rozhodnutia o odňatí pôdy vydávali niektoré stavebné úrady len dočasné stavebné a kolaudačné rozhodnutia k fotovoltaickým elektrárňam na dobu odňatia pôdy, preto tieto povolenia taktiež začali strácať platnosť v minulom roku.

Postup prevádzkovateľov fotovoltaických elektrární

V prípade straty platnosti daných rozhodnutí by mali prevádzkovatelia fotovoltaických elektrární zastaviť ich prevádzku a tieto elektrárne, ako dočasné stavby, z pôdy odstrániť. Nakoľko podstatná časť fotovoltaických elektrární má garantovanú dĺžku podpory na 15 rokov, pričom táto ešte neuplynula, majú prevádzkovatelia samozrejme záujem prevádzkovať svoje zariadenia minimálne do uplynutia garantovanej doby podpory. S týmto cieľom začali podávať žiadosti o vydanie ďalšieho rozhodnutia o odňatí pôdy z poľnohospodárskej pôdy, aby následne mohli prípadne podať aj žiadosť o predĺženie stavebných a kolaudačných rozhodnutí.

K týmto žiadostiam o vydanie rozhodnutí o odňatí pôdy sa okresné úrady

postavili rôznym spôsobom. Kým niektoré okresné úrady dané rozhodnutia vydali, iné žiadosti zamietli, a to s poukazom na § 17 ods. 9 zákona o ochrane pôdy.

Právna úprava

Ustanovenie § 17 ods. 9 zákona o ochrane pôdy ustanovuje, že „rozhodnutie o dočasnom odňatí pre fotovoltaické a slnečné tepelné systémy môže orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy **predĺžiť novým rozhodnutím najviac o desať rokov, ak predmetom odňatia je poľnohospodárska pôda zaradená podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek do šiestej až deviatej kvalitatívnej skupiny**; rozhodnúť musí pred uplynutím platnosti pôvodného rozhodnutia“.

Na základe uvedeného ustanovenia niektoré okresné úrady dospeli k záveru, že v prípade pôdy, ktorá spadá do kvalitatívnej skupiny nižšej ako šesť, vydanie rozhodnutia o odňatí pôdy v prípade fotovoltaických elektrární nie je možné. Podľa nášho názoru je takýto postup nesprávny z viacerých dôvodov.

Prečo by ďalšie odňatie malo byť možné

Prvým je skutočnosť, že predmetné ustanovenie nezakazuje podanie žiadosti o vydanie nového rozhodnutia o dočasnom odňatí pôdy, dané ustanovenie rieši len otázku možnosti predĺženia pôvodného rozhodnutia vydaním nového rozhodnutia, teda vydaním nadväzujúceho rozhodnutia. Preto dané ustanovenie upravuje požiadavku, aby sa rozhodnutie o odňatí vydalo pred uplynutím platnosti pôvodného rozhodnutia.

Ďalším významným argumentom je ochrana legitímnych očakávaní prevádzkovateľov fotovoltaických elektrární. Doktrína legitímnych očakávaní má pôvod v ústavnom princípe právnej istoty. Jej podstatou je ochrana účastníka právneho vzťahu pred nepredvídateľnými alebo retroaktívnymi zásahmi zo strany orgánov verejnej moci alebo zákonodarcu. Jedným z takýchto zásahov môže byť aj náhla alebo nepredvídateľná zmena zákona, prípadne zmena zákona, ktorá spätne mení už nadobudnuté práva.²

V čase, keď prevádzkovatelia fotovoltaických elektrární žiadali o odňatie pôdy a budovali tieto elektrárne s cieľom získať garantovanú podporu na 15 rokov, vychádzali z toho, že opakované odňatie pôdy bude možné. Inými slovami, že im štát nebude klást vo veci získania podpory dodatočné prekážky, ktoré by im prakticky znemožnili prevádzku fotovoltaických elektrární. Ustanovenie ohľadom nemožnosti predĺženia pôvodného rozhodnutia o odňatí bolo doplnené do zákona o ochrane pôdy novelou z roku 2013, teda v čase, kedy bola prevažná časť elektrární už vybudovaná. Z uvedeného vyplýva, že prevádzkovatelia fotovoltaických elektrární nemohli predvídať, že v roku 2013 bude prijatý zákon, ktorý im de facto skráti garantovanú dĺžku podpory o niekoľko rokov.

Zákonodarca má síce možnosť prehodnotiť svoj prístup k politike podpory obnoviteľných zdrojov energie, nemôže však zasahovať do už nadobudnutých (garantovaných) práv

Ďalšou podstatnou skutočnosťou je, že Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR vydalo viaceré stanoviská, v ktorých vyjadrilo svoj názor, že aj v prípade pôdy s kvalitatívnou skupinou inou ako šesť až deväť, je možné požiadať o vydanie nového rozhodnutia o dočasnom odňatí pôdy. Stanoviská orgánov verejnej moci síce nie sú vynútiteľné, majú však právnu silu z hľadiska ochrany legitímnych očakávaní účastníka právneho vzťahu, ktorý sa na ich správnosť spoliehal.⁴

Ak by mal byť správny postup okresných úradov, ktoré ďalšie odňatie pôdy nepovoľujú, znamenalo by to, že 15-ročné obdobie podpory je zákonom garantované len formálne, nie však materiálne.

Mgr. Mária Sadloňová
Eversheds Sutherland,
advokátska kancelária, s.r.o.

späťne, teda ich obmedzovať alebo rušiť, hoci len nepriamymi legislatívnymi zásahmi.

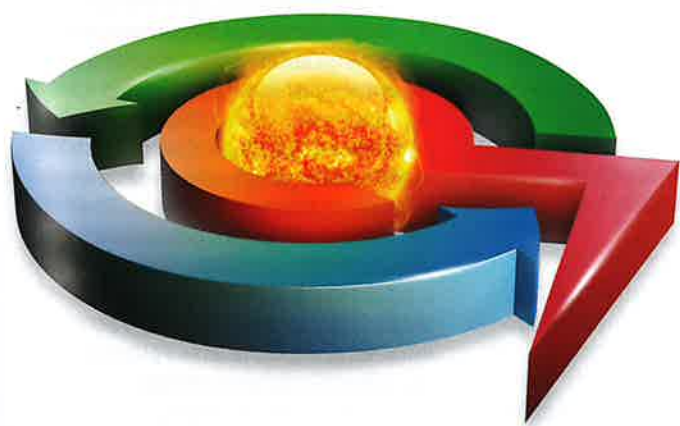
S argumentom ohľadom legitímnych očakávaní úzko súvisí aj ďalší argument, a to skutočnosť, že v mnohých, takmer identických prípadoch, okresné úrady vydali rozhodnutia o odňatí

pôdy aj v prípadoch iných kvalitatívnych skupín než šesť až deväť.

Účastníci právnych vzťahov majú právo na to, aby orgány verejnej moci rozhodovali v podobných veciach rovnako, teda nerobili neodôvodnené rozdiely pri posudzovaní žiadostí a nárokov dotknutých subjektov.³

- 1 Zákonom č. 220/2004 Z. z. Zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 2 Pozri napr. nález Ústavného súdu SR, sp. zn. PL. ÚS 16/06.
- 3 Pozri napr. nález Ústavného súdu SR, sp. zn. PL. ÚS 10/06 alebo uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. IV. ÚS 499/2011.
- 4 Pozri napr. DRGONEC, J.: Ústava Slovenskej republiky. Teória a prax. Bratislava: C. H. Beck, 2015, s. 34.

DNY TEPLÁRENSTVÍ A ENERGETIKY

Poznamenejte si!

27. – 28. 4. 2021

HRADEC KRÁLOVÉ

KONGRESOVÉ CENTRUM ALDIS

www.dnytepen.cz, www.tscr.cz, www.exponex.cz

POŘADATEL

ORGANIZÁTOR

Registrujte se na konferenci již nyní na www.dnytepen.cz

TEPLÁRENSKÉ SDRUŽENÍ
České republiky

EXPONE